

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	As Linguas Románicas		Código	613G02034
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Sanchez Palomino, Maria Dolores	Correo electrónico	maria.dolores.sanchez.palomino@udc.es	
Profesorado	Sanchez Palomino, Maria Dolores	Correo electrónico	maria.dolores.sanchez.palomino@udc.es	
Web	campus.virtual.udc.es/guiadocente			
Descrición xeral	Estudo conxunto e individualizado das linguas que compoñen a familia románica.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A12	Coñecer os principios teóricos básicos da tradución directa e inversa e ser capaz de poñelos en práctica.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A23	Coñecer a situación sociolingüística da lingua galega.
A24	Dominar os modelos e técnicas da planificación lingüística.
A25	Coñecer a variación lingüística da lingua galega.
A26	Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa.
A27	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua galega.
A28	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua portuguesa.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/a e profesional.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Coñecer a familia de linguas románicas e a súa especificidade con respecto a outras familias lingüísticas e á lingua latina.	A13	B5 B8	
Coñecer o proceso de formación das linguas románicas e a historia externa de cada unha delas.	A27 A28	B5	
Coñecer a situación sociolingüística e o proceso de estandarización, no seu caso, de cada unha das linguas románicas.	A23 A24 A27 A28	B5 B7 B8	C4
Coñecer e saber identificar os trazos de cada unha das linguas románicas.	A14 A15 A27 A28	B3 B5 B7 B8	
Coñecer a distribución xeográfica e as variedades dialectais de cada unha das linguas románicas.	A25 A26	B5 B8	
Coñecer a tradición escrita de cada unha das linguas románicas.	A7 A27 A28	B5	
Saber identificar os elementos comúns e diferenciais das linguas románicas e destas con respecto ao latín.	A13 A14 A15	B3 B8	
Apreciar a importancia da familia de linguas románicas e do seu coñecemento para o estudo individualizado de cada unha delas e da súa literatura.		B3 B5 B7 B8	C6
Apreciar a diversidade lingüística e cultural.		B5 B8	
Coñecer e saber utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información específicos no estudo das linguas románicas.		B1 B2 B3	C3 C6
Saber identificar as fases e os problemas que comporta todo proceso de estandarización lingüística.	A15 A24	B7	
Saber identificar e tratar os factores que poñen en risco a supervivencia lingüística e aqueles que a posibilitan.	A12 A15 A24	B7 B10	C4 C6
Ser capaz de analizar un texto en calquera lingua románica.	A1 A2 A7 A15	B5 B7	
Ser capaz de identificar os trazos dialectais das linguas románicas.	A15 A25 A26	B5 B8	
Saber contextualizar calquera trazo ou problema dunha lingua románica no marco global da familia e poñelo en relación coa situación noutras linguas románicas.	A1 A14 A15	B5 B6 B7 B8	C6
Saber contextualizar calquera xénero literario no ámbito románico.	A7 A14 A15	B5 B7	C6
Saber recoñecer calquera discurso oral en lingua románica.	A1 A15	B7	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A familia de linguas románicas.	1.1. Orixe. 1.2. Linguas que a compoñen. 1.3. Especificidade fronte a outras familias lingüísticas e fronte ao latín. 1.4. Importancia da familia de linguas románicas.
2. A clasificación das linguas románicas.	2.1. Diversidade de criterios e clasificacións.
3. A formación das linguas románicas.	3.1. Factores que determinaron a formación. 3.2. Cronoloxía da formación.
4. Estudo individualizado das linguas románicas: localización, historia externa, descrición lingüística, variación dialectal, situación sociolingüística, proceso de estandarización e tradición escrita.	4.1. As linguas iberorrománicas. 4.1.1. O galego. 4.1.2. O portugués. 4.1.3. O asturleonés. 4.1.4. O castelán. 4.1.5. O aragonés. 4.1.6. O catalán. 4.1.7. O mozárabe. 4.2. As linguas galorrománicas. 4.2.1. O francés. 4.2.2. O occitano. 4.2.3. O francoprovenzal. 4.3. As linguas retorrománicas. 4.3.1. O romanche. 4.3.2. O ladino. 4.3.3. O friulano. 4.4. As linguas italo-románicas. 4.4.1. O italiano. 4.4.2. O sardo. 4.4.3. O caso do corso. 4.5. As linguas iliriorrománicas. 4.5.1. O dalmata ou dalmático. 4.6. As linguas balcanorrománicas. 4.6.1. O romanés.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	B5 B7 B8 C6	2	25	27
Sesión maxistral	A13 A23 A25 A26 A27 A28 B5 B8	21	0	21
Lecturas	A1 A13 A14 A23 A25 A26 A27 A28	0	20	20
Recensión bibliográfica	A14 B3 B5 B7 B8 C6	0	5.75	5.75
Análise de fontes documentais	A1 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8	9.5	23.75	33.25
Atención personalizada		5.5	0	5.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Realización por parte do alumno dunha proba escrita con preguntas de diferente tipo sobre o temario do curso.
Sesión maxistral	Clases teórico-prácticas impartidas pola profesora.
Lecturas	Os alumnos deberán realizar determinadas lecturas que se indicarán ao principio do curso.
Recensión bibliográfica	Breve traballo de análise crítica da(s) lectura(s) que se indiquen.
Análise de fontes documentais	Análise de textos orais e escritos en diferentes linguas románicas que se realizarán na clase coa participación activa dos alumnos. Algunha destas actividades será entregada por escrito.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Esta actividade será obxecto dunha atención personalizada por parte da profesora.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A14 A15 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8	Valorarase a destreza na identificación nos textos dos trazos explicados nas clases.	30
Proba mixta	B5 B7 B8 C6	Valorarase a corrección e o grao de profundizamento nas respostas, segundo o requirido en cada caso, así como a corrección lingüística. O caso dos estudantes Erasmus será obxecto de consideración especial, aínda que se esixirá igualmente un mínimo de corrección.	40
Sesión maxistral	A13 A23 A25 A26 A27 A28 B5 B8	Terase en conta a asistencia ás clases e a participación activa nelas.	10
Recensión bibliográfica	A14 B3 B5 B7 B8 C6	Valorarase a análise completa e a reflexión crítica sobre a(s) obra(s) lida(s), así como a corrección na expresión.	20

Observacións avaliación

Se durante o curso se programase algún evento científico ou cultural que a profesora considerase de interese para o alumnado, a participación nel podería pasar a computar na avaliación, o que comportaría unha reestruturación das porcentaxes sinaladas.

O alumno será obxecto de avaliación se realiza dúas actividades avaliáveis (proba, recensión ou análise dunha fonte documental).

Para ser considerado Aprobado na primeira oportunidade, o alumno deberá realizar todas as actividades propostas e obter en cada unha delas un mínimo de 5.

Na segunda oportunidade, o alumno deberá completar a entrega das actividades non realizadas e acadar a puntuación requirida; se o carácter da proba non o permite, deberá realizar outra actividade similar que será indicada pola profesora.

O sistema de avaliación será obxecto de adaptación para os alumnos con dispensa académica. En virtude da diversidade de situacións posibles, no seu momento, de darse o caso, indicárase o sentido desta adaptación, de modo que aquelas sesións, probas etc. nas que non poidan participar sexan compensadas con outras.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Camprubi, M. (1999). Questions de linguistique romane contrastive: espagnol, catalan, français. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail - Elcock, W. D. (1960). The Romance Languages. New York: Macmillan - Fradejas Rueda, J. M. (2010). Lenguas románicas. Madrid: Arco Libros - Gargallo, J. E. (1994). Les llengües romàniques. Barcelona: Empuries - Holtus, G., M. Metzeltin & Chr. Schmidt (eds.) (1986 ss.). Lexikon der Romanistischen Linguistik. Tübingen: Niemeyer - Posner, R. (1998). Las lenguas romances. Madrid: Cátedra - Tagliavini, C. (1973). Orígenes de las lenguas neolatinas. México: Fondo de Cultura Económica - Teyssier, P. (2004). Comprendre les langues romanes. Du français à l'espagnol, au portugais, à l'italien et au roumain. Méthode d'intercompréhension. Paris: Chandeigne - Wartburg, W. von (1979). La fragmentación lingüística de la Romaniai. Madrid: Gredos - Wright, R. (1989). Latín tardío y romance temprano. Madrid: Gredos
Bibliografía complementaria	Írase proporcionando paulatinamente, xunto cos recursos en liña.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías